

delse ere til Stede, ligesom en idømt Straf, naar Sagen er indbragt for overordnet Ret, og Betingelserne for Straffens Anvendelse ikke findes at være til Stede, paa Embeds Vegne ophæves.

§ 130.

Ved Tvistigheder, som afgøres af Foged- eller Skifteretter, finde Bestemmelserne i nærværende Kapitel ikke Anvendelse i første Instans.

Kapitel XII.

Fri Proces.

§ 131.

For saa vidt fri Proces ikke er hjemlet ved særlig Lovbestemmelse, kan den meddeles, naar

- 1) den paagældendes Forfatning er saadan, at han ikke uden at savne det nødvendige til sin og Families Underhold eller til Fortsættelse af sin Næringsdrift kan afholde de med Sagens Udførelse forbundne Omkostninger og Udgifter, hvorom der i Almindelighed skal tilvejebringes Attester, i Kjøbenhavn fra vedkommende Rodemester og uden for Kjøbenhavn enten fra vedkommende Byraad (Sogneraad) eller fra Præst eller Underøvrighed, og
- 2) det efter de Oplysninger, som kunne have om Sagens Beskaffenhed, er at formode, at paagældende har rimelig Grund til at føre Proces.

Med Hensyn til Udlændinge kræves desuden, at vedkommende fremmede Stat ikke stiller Danske ringere end Indlændinge i her omhandlede Henseende.

§ 132.

Ved Meddelelse af fri Proces opnaas:

- 1) Fritagelse for Betaling af Retsafgift.
- 2) Fritagelse for Udgifter til Stævningsmænd, til Brevporto og Avisbekendtgørelser samt til Rejsudgifter, Diæter og anden Betaling til Vidner, Syns- eller Skøns- mænd o. desl., hvilke Udgifter i saa Fald afholdes af det offentlige.
- 3) Understøttelse ved Beskikkelse af Sagfører til uden Vederlag af Parten at udføre Sagen, for saa vidt saadan Sagførerhjælp ikke skønnes at være unødvendig eller af den paagældende frafaldes.
- 4) Meddelelse uden Betaling af de Udskrifter og Beskrivelser, som maatte behøves.

Meddelelse af fri Proces har ingen Indflydelse paa Forpligtelsen til at erstatte Modparten Processens Omkostninger, lige saa lidt som paa dennes Forpligtelse til at udrede Processens Omkostninger, som om fri Proces ikke var meddelt.

§ 133.

Andragende om at erholde fri Proces fremsættes skriftligt, for saa vidt Underrets- og Landsretssager angaar, for Justitiarius i vedkommende Landsret og, for saa vidt Højesteretssager angaar, for Højesterets Justitiarius.

Bevilges Andragendet har vedkommende Justitiarius efter Omstændighederne at beskikke — eller, for saa vidt Underretssager angaar, at paalægge vedkommende Underretsdommer at beskikke — en Sagfører til at udføre Sagen og træffe de videre fornødne Bestemmelser.